

Իմ ազգրատուներ բաց է ամեն օր (բացի տոն օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը: Յայտարարում թիւները ընդունելով եմ ամեն լեզուներով: Յայտարարում թիւները բառին 2 կ, ընկալմանը համար կրկնապատկել:

... գոնէ երկու բուրլի... Երա ձաղծը
ում էր:

որովհետև չուսուցող փոփոխութիւններ
Հասարակութիւնն ահաբեկ է, որ քա-
ւակաւն է մի ծով կազմելու համար և
ապրանք ներթափանցող աստիճան է,
որ զփութար թէ մի քանակաւ աստիճան
զիւրաւ չկարողանայ աշխատելու ու-
նենալ, նուիրուելով սուրբ գործին, և
թէ միայն առաջինը իւր պատուին և
հասկացողութեան արժանի սէր ցոյց
տալ զէպի իւր սեփական եկեղեցին և
հոգևորականը, Յրկու տարի առաջ մի
խնդիրը ստորագրեցին աստիճան և ու-
ղարկեցին հոգևոր կատարութեան ի-
րենց ցանկացած արժու հարկ խո-
սեցեցին, որ մի պարկեշտ անձն է,
Փոթու համար ձեռնադրելու: Հոգևոր
կատարութիւնը երկար ժամանակ
ուշացնելուց յետոյ, արժաւորելու ար-
կեց Փոթի՝ ձեռնադրելով նրան: Այժմ,
երբ Փոթին ունի իւր հաստատ քահա-
նան, իսկ ունենալ, որ մեր գործնքը
առաջ կը դնան:

Քաղաքացիներ հասարակական գրադա-
րանք փակուած է մինչև օգոստոսի 15-ը:

Մեզ հաղորդում են, որ քահանայ
Սահակեանը, որ ուսուցիչ էր Ներսիս-
եան հոգևոր դպրանոցում, իւր պաշ-
տօնից դուրս գալու համար հրաժարա-
կան է տուել դպրանոցի վարչութեան:
Հաղորդուելու երևում:

ԱՐԲԱՆԻՍԻՅ.—Յուլիսի 12-ին մէկ
ուսուցիչը լողանալով, ջրին
զոհ է գնում, մինչ օրս նրա մարմինը
չէ գտնուած: Խնդրուող չափից դուրս
արեւած է լինում:

Այստեղ թողը անտանելի է, ցե-
րեկով փողոցներում չըլնէ անհանգիստ
է: Քանի չարթի է, որ անտանելի չու-
գիւր է անում: Յուլիս ամսին անձրի
երես չենք տեսած: Ջերմաչափը արեւ-
գակի տակ 42°/օ-ից անց է:

Սուր 1887 թիւի Թիֆլիսի զինուորա-
կան կոնսպիրի մէջ մտել են քրիստո-
նեայ ընկերները:—272 հազար, 128
հոգի վրացիներ՝ ընդամենը 401 հո-
գի: զորանցից ընտանեկան հանգա-
մանքների պատճառով արտոնութիւն
ունին հազարից 1-ին կարգի 79 հո-
գի, երկրորդ կարգի՝ 11 հոգի: Ոչ
բնիկ քրիստոնեաներից, ուսանող—106
հոգի, (որոնց թիւում 4 մօլօկաններ են
և 1 բապտիստ), 8 գերմանացիներ,
ոչ քրիստոնեաներից, 13 հոգի հրէայ

և մէկ թուրք, ընդամենը 128 հոգի,
ուսանողից ընտանեկան հանգամանքնե-
րով արտոնութիւն ունին 28 հոգի,
2-րդ կարգի—9 հոգի, գերմանացիներ-
ից 1-ին կարգի՝ 1 հոգի և հրէաներից
2-րդ կարգի՝ 2 հոգի:

Ինչպէս իմանում ենք, Ներսիսեան
դպրանոցի վարչութիւնը ուսուցչու-
թեան պաշտօնից արձակած պ. Գ. Բար-
խուդարեանին վերստին հրաւիրել է
պաշտօնին:

Նորընծայ արժ. Վահան վարդապետ
Տէր-Յովհաննիսեանը, որի համար չափ-
անել էինք թէ նշանակուած է Նուխուպ-
էի շրջան, այդ կարգադրութիւնը փոփո-
խութեան ենթարկուելով՝ Վահան վար-
դապետը նշանակուած է ձեռնարկում
սուսի զոնական:

Մեզ ուղարկել են հրատարակելու
հետեւեալը. «Յուլիսի 13-ին վարդապետ
տօնի պատճառով քաղաքիս հայոց խո-
նուկները կողպած էին, նույնպէս փակ
էին և Գլխօրհայր փողոցի վերայ գրա-
նուղ հայոց խանութները խօսքը մէկ
արած, բացի մի հալ կաթօլիկ վաճա-
ռականից, որ իրեն ֆրանցուզ է հա-
մարում:

Այս փերջին լաճարիդները վրանց
թիւում և բարձրատիպ անձինք են
հարցնում են դրանցից թէ ինչո՞ւ են
խանութները բոլոր փակ, հալ-ֆրան-
ցուղ պարոնը հեղուկութեամբ պատա-
խանում է եղել թէ «այսօր փողօլիկի
պրաքիլի է»:

Փառք և պատիւ երկկուայ մի խնդ
հալի, որ իւր պատերի հաւատացած
կրօնական աւանդութիւններին աղաչէ
հեղուկութեամբ է վերաբերում:

Թիֆլիսի քաղաքացիներ ջրանցքը բա-
ցուելու պէս, քաղաքացիներ վարչու-
թիւնը թուղղելների համար քաղաք
է մտադիր նշանակելու ջրանցքից ջուր
առնելու համար: Այդ մասին խորհր-
դակցելու համար չորեքշաբթի, յուլիսի
16-ին, թուղղելների կողմից պատ-
գամաւորներ են գնացել քաղաքապետի
մօտ: Քաղաքապետ վարչութիւնը, մտա-
դիր է թուղղելների համար նշանա-
կել փողօլիկի 1/2 կողմի վրէ, ալիքն,
ինչպէս «ԷԱԵ»-ն ասում է, միևնույն
վճարը, ինչ որ քաղաքացիները ջրի
համար վճարելու են քաղաքին:

Հիմ կարող... դրանք ինձ չեն պատկա-
նում:

—Լաւ, տուէք ձեր փողերից:

—Ես ինչու էլ աղքատ եմ և չեմ կա-
րող փառնել իմ փողերս:

—Աղքատ էք... գիտե՞ք, ճանաչում
ենք ձեզ, գիտենք, երբ հարկաւոր է՝
պ. Վալմիլնեցը կարող է պաշտանե-
րում ապրել, կառքերով մանալ...

Վալմիլնեցը կարծես արձանացաւ,
նա ձեզի մի սարսափելի հակացք չըրջ-
մոլիկի վերայ:

—Դու ասում ես, որ ճանաչում են ինձ:

—Ի հարկէ, դուաց կօլօմբիսկին,
ես նոյնպէս ճանաչում եմ քեզ, դու սը-
րիկալ ես, մարդասպան...

—Իսկ ես ասում եմ քեզ, որ դու
զեռ չես իմանում ինձ, իսկ... հիմա...
կը ճանաչես: Այս խօսքերից զետեղ նա
հանց իւր պարտական անկողնից և
չըլմոլիկը տեսաւ: Մի ահապիսի սուր,
կրակաւ, թափանցող, սև աչքեր, որ
ակամալ կա քաշուցաւ:

—Դու գիտես ինչի՞ք—քո կինը, Մա-
րիամը, մեռաւ սողից: որովհետև նա
էր պատճառ, որ քանհինգ տարի
սրանից առաջ, մի ուրիշ անձն նոյն-
պէս սողից աւանդեց իւր հոգին ահ
տան արտուում: Իսկ գիտես դու ինչի,
ես փոնդեցի քեզ այս աւերակներին,
որովհետև քանհինգ տարի առաջ դուք,
Հոֆերը, Նոյնպէս վրէպեցիք ինձ և դա-

ւակիս ահ տան չեմբիք... իսկ գիտես,
ով ձեզից քեզ քանցող, ով չըլմոլիկը քո
ձեռքերը... ես... ես... իսկ ձեռք արարած...

—Աս... ասա... հաւանք մէկը որա-
հում և գործուց գեալին:
Տեսնելով Վալմիլնեցի ձեռքն ասը-
նակը, կօլօմբիսկին արագութեամբ
մի կողմ քաշուց, վազեց պատահա-
նին, կտորեց ապակիները և անհետա-
ցաւ փողոցի խաւարի մէջ: Վալմիլնե-
ցը քարացած մնաց ծուխի մէջ: Յետոյ
նա զանգաղ քալելով մօտեցաւ: Ես
չէմ ինչ և նայելով մօթ սրահը հար-
ցրեց դողդոջուն, անտուր ձայնով:

—Ո՞վ է... ո՞վ է աղբորդ:
Պատասխան չկար: Գետինն փռուած
էր մի մարդ: արիւնը առատ հոսում
էր նրա վերքից:

Վալմիլնեցը աւաւ: ճրագը և մտաւ
որահ: մի քալից զետեղ նա սարսա-
փած քաշուց ետ:
—Գուտաւ, զաւակս... ողբանում
է, դուաց Վալմիլնեցը... ես... ես սպա-
նեցի իմ Գուտաւիս, իմ զաւակիս:
Նա իսկապարի նման վազեց գիտի-
մօտ, ընկաւ ձեռքի վերայ և լալով սկը-
սեց համբուրել Վօլօլու ոտները: Վի-
րաւորուած ճկարիչը րացեց աչքերը,
վախով նայեց արքայի երեսին, չարժեց
մի քանի անգամ իւր սպիտակացած
չըլմոլիկները, ցնցողաբար սեղմեց իւր
մատները և մեռաւ:

ԱՐԲԱՆԻՍԻՅ.—Փողոցացիներ սրիկանե-
րի թիւը աւելանալով՝ գողութիւնը մե-
ծը սովորական բան է դարձել: Անց-
եալ զէշեր պ. Գ. մագաղիկի տատակը
քանդելով՝ բաւականի տարածք են
տարել: Նոյն օրը մէկ խանութի միջից
տարել են նոյնպէս մօտ 200 բուրլու
ապրանք: Աղբիւսի գողութիւնները մե-
ծը ամենայն օր է պատահում:

Կարապետ եպիսկոպոս Ալեկազիանը
Քիշնեվից գալով Թիֆլիս լուլիսի 16-ին
ձանապարհ ընկաւ: զէպի իշխմանին:
Նորընծայ որդաղանը իշխմանից զնա-
լու է իւր նոր պաշտօնատեղին: Շուշի:

Մեզ Մ. Պ. գրում է.—Քանիցս ա-
ռիթ ենք ունեցել հարեանցորդն նկա-
տելու ահ մեծ նշանակութեան մասին,
որ ունի փողօլիկական հոգևոր և մտա-
ւոր կեանքի արտաբայութեան ուսում:
Նախորդութիւնը, նրանց հաւաքելու ու
հրատարակութիւնը մեր մասունքը գրա-
կանութեան աշող դարպասման վերա-
բերութեամբ, բաց և աշխուշ միջնե-
օրս էլ զեռ շատ քիչ բան է կրած այդ
ուղղութեամբ: Մեր փողօլիկի ցաւին
վախկոցները զեռ չեն դուրս եկել ի-
րենց սենեակներից, զեռ ևս ոչ մի,
կամ համարեա թէ ոչ մի քալ չեն ա-
րել փողօլիկին մօտենալու, նրան իս-
կապէս ձանաչելու, նրա ցաւերը զգա-
լու, աչքով տեսնելու և ձեռքով չօչափե-
լու համար, ալ բոլորն էլ բաւականա-
հում են գտնուել, խօսելու և միմեկին
վճիռներ կաշացնելու ահ փառերի
վերայ միայն հիմնուելով, որոնց նրանք
հիմնուելով տասնորդ անձերից են լը-
սել: Նրանք մինչև անգամ նկուղիին
էլ չեն քաշուած ծանօթանալու արեւել-
ի թերի հետ, որոնք արդէն, թէ և չափա-
զանց սուղ, բայց և ապաւն կան... ուր
մնաց, որ մոտենին փողօլիկի մէջ, և
լաճանաւու լինելին կամաւորապէս տա-
նելու ան զմարտութիւնները, որոնք
կապուած են աղբիւսի գործերի հետ:
Սակաւ կան անձեր, որոնք լաճան են
առնում այդ նեղութիւնները կամաւոր-
ապէս:

Այս օրերս մեզ պատահեցաւ տեսնե-
լու Ախալցխայի հայոց ուսումնարանի
ուսուցիչ պ. Ներսիսի Վալմիլնեցի մօտ
մի բաւական հարուստ փողօլիկու Ա-
խալցխայի թէ քաղաքի և թէ մօտա-
կալ հալ փողօլիկի մօտաւոր ծնունդի:
Դա բաղկացած է մի քանի տետրակ-
ներից և կրում է «Գուրմուք Տալոց»

ՍԵՐ ԹԱՐԳՄԱՆԻՆԵՐԸ
ԵՒ
ՈՍԿԻ ԲԶԷԶ

Թարգ. Գրիգոր Շահնաւարդեանց *)
(Վ. Ե. Զ.)

Գ. Պատմութիւնը առհասարակ աղ-
պէս է գրուած, որ զլիսաւոր միտքը,
և էութիւնը աւելի վերջին մասումն է
ամփոփուած, ապաւն որ համարեա
կէսից աւելի գիրքը կարգում էք, զեռ
ևս ամեն բան մօթն է մնում և ա-
ռանձին գրաւող պատմութիւն չէ,
պէտք է ասել, մինչև վերջին կտորը,
միայն փոքր ի շատէ գրաւիչ է դա-
նում—35 երեսից մինչև 44-ը: Գետն
զալին է ձանձրացուցիչ դաղաւորութե-
ան բացարարութիւնը անգլիական
ստուերով, և ապա նորից հետաքրքիր
է դառնում 51 երեսից մինչև 57-ը—
վերջի: Բայց մանկական գիրքը պէտք

*) Տես № 116.

վերնագիրը և պարունակում է փող-
օլիկի մէջ պատուող աղօթքներ, եր-
գեր, հանկուկներ, խաղեր (իրենց
կղանկներով և նկարագրութեամբ)
պարեր, (կղանկներով և նկարագրու-
թեամբ) ոճեր, դարձուածներ, աւե-
լորդ անուններ, հանկուկներ... Պա-
րուն ալը բոլորը հաւաքել է մի տա-
րուալ պարապ միջոցներին անցեալ
տարի Ախալցխայում ուսուցչութեամբ
պարապելու: Ինչպէս երևում է, միայն
խաղաւանքները չեն զբաղեցրել պա-
րունին: Ինչպէս լուում ենք, պարունը
մտադիր է հրատարակելու իւր աշխա-
տութիւնը, աշողութիւն ենք ցանկա-
նում:

Խմբագրութիւնս ստացաւ Պետեր-
բուրգից մատաղ սերնդի ընթերցանու-
թեան համար նշանակուած 5-րդ դրոյ-
կը՝ Գոնչ, Բուրգ, Բուրգ, Բուրգ, Բուրգ:
Ինչպէս միւս ալը տեսալ հրատա-
րակութիւնները, ալը գրողին էլ տըպ-
ուած է Պետերբուրգում Սօբօրօգովի
սպարանում: Թուղթը և տիպը մաքուր
են: գիրքը 5 կողմի է:

Առանցողների ալս օրինակ հրատա-
րակութիւններն ահաբան գովելի են, որ
արժէ առանձին ուշադրութիւն դարձ-
նել ալը բարեկամաւոր գործի վերալ:
Առաջիկայում կը խօսենք մինչև ուսա-
նողների ալը հրատարակութեան վերալ:

ՍԵՐ ԹԱՐԳՄԱՆԻՆԵՐԸ
ԵՒ
ՈՍԿԻ ԲԶԷԶ

Թարգ. Գրիգոր Շահնաւարդեանց *)
(Վ. Ե. Զ.)

Գ. Պատմութիւնը առհասարակ աղ-
պէս է գրուած, որ զլիսաւոր միտքը,
և էութիւնը աւելի վերջին մասումն է
ամփոփուած, ապաւն որ համարեա
կէսից աւելի գիրքը կարգում էք, զեռ
ևս ամեն բան մօթն է մնում և ա-
ռանձին գրաւող պատմութիւն չէ,
պէտք է ասել, մինչև վերջին կտորը,
միայն փոքր ի շատէ գրաւիչ է դա-
նում—35 երեսից մինչև 44-ը: Գետն
զալին է ձանձրացուցիչ դաղաւորութե-
ան բացարարութիւնը անգլիական
ստուերով, և ապա նորից հետաքրքիր
է դառնում 51 երեսից մինչև 57-ը—
վերջի: Բայց մանկական գիրքը պէտք

*) Տես № 116.

ՎԵՐՋԱՐԱՆ

Նկարիչ Վօլօլու մահից զետեղ ընկե-
րութեան փողօլիկներ և նիստերը չա-
րունակում էին, բայց արդէն պ. Գա-
մաղի տանը: Ճշմարտութիւնը պա-
հանում է խոտովանել, թէ չոր ու
ցամաք ընթրիքը, որ առաջարկում էր
իւր հիւրերին XIX դարի սքանչելի
հեռաւոր, սաստիկ պակասեցրել չա-
րիկ անդամներին ետանդը: Բանը վեր-
ջացաւ: Նրանով, որ միայն Գամաղին
և նրա կողմնակից պ. դատարարը մնա-
ցին հաւատարիմ ընկերութեան նպա-
տակներին: Գամաղին տմբող գիշեր
ճառախօսում էր, իսկ երկրորդը, թըմ-
բելով վերջապէս կամաց կամաց քը-
նում էր ըստկալութիւն մէջ և երկուսն
էլ երեկ շատ զոհ էին միմեանցից...
ձերտելի Պիօլուտովիչը աւելի ևս ձե-
րացաւ: Նա թողեց իւր մարմնամարդու-
թիւնը, ամենօրեայ սառը ջուրը, թո-
ղեց ընկերութիւնը և շատ էր վախում
կրկնապարզ նկարիչները... Վերջի
ժամանակ նա սիրում էր դնալ գրեթե
մանատուն արդէն մեծացած, բոլոր-
վին կազմակերպում, զիղցիլի վաճ-
տալի հետ և ծաղիկներով զարդարել
անբաղդ Գուտաւի շքեղ դամբանը...
Աղբիւսներում ծերունու աչքերը
միշտ թաց էին և արտասուքի խոշոր
կաթիլները ընկնում էին գետնին...

է հենց սկզբից հետաքրքրող, կապող
բովանդակութիւն ունենալ, ձանձրա-
ցնող և մօթ կտորներից բոլորովին
զերծ լինի, որ կարող լինի ընթերցա-
նութեան սէր, ետանդ առաջացնել:

Գ. Չնայելով որ պ. Շահնաւարդեանը
իւր թարգմանութիւնների մէջ բաւա-
կանին սահուն ոճ է բանցնում, բայց
այս անգամ, ալը ևս զգալի թերու-
թիւններ ունի, նշմարելու է օտար լե-
զուի աղբիւրները և բաւականին չա-
ճախ պատահում են լեզուի կանոնին հա-
նուակ դարձուածներ և անհասկա-
նալ: Նախադասութիւններ: Օրինակի
համար անհասկանալի են հետեւեալ
նախադասութիւնները.—«Բայց դեռ ալը
քեզ իրաւունք չի տալիս հաւերը բո-
ւորովին աղբիւր» (8. երես): «Գուրգ եր-
բէք չէք տեսել աղբիւսի մեղադրական
փալ, ինչպէս որ նորա թերիկ գողն
է» (8. երես): «Նա թուր է գրում նը-
շաններով քարեռանդակի վերայ» (ե-
րես 12)—երեկ ուղում է ասել—նա
քարեռանդակի վերայ գրում է նշան-
ներով թուր: «Չնայ չըլմանը երեք
թէ չորս արշին տրամագծով» (երես
26)—երեկ ուղում է ասել—իւր չուրջը
կամ չըլմանան հանց, «Արծիս հիւ-
նում էր լուացման հրճուածքով» (երես
32): Լեզուի կանոնին հակառակ են
հետեւեալ դարձուածները.—«Մի անգամ
նա դուրս արծաւ ինձանից լուր չձա-
գած» (երես 12): «Ես երբէք չեմ տեսել
աղբիւսի կատաղած բղէզ, նա բռնա-
ւ և խալիթա՞ն ամենը» (երես 13):—Բալի
ժամանակները մի տեղ ներկայումս է
գրուած, իսկ միւս տեղ անցեալ ան-
կատար, մինչդեռ երկուսն էլ միատե-
սակ ժամանակում պէտք էր զենել: «Ել
ինչ նոր բան է գլուխը ընկել» (երես
15)—պէտք էր ասել—էլ ինչ նոր բան
է խնդր մտել, կամ գլուխը մտել:
«Իսկ ալմ մօլորուներ, որ իրար ժա-
մանակ կրցնենք» (երես 18)—պէտք
էր ասել—իսկ ալմ մօլորուներ, եթէ
ոչ՝ իրար ժամանակ կը կրցնենք,
կամ որ իրար ժամանակ չկրցնենք:
«Աղբիւս քեզին մենք նստանք նստալը»
(երես 19): պէտք էր ասել—կղզու ծա-
րին—կամ ևս առաւել—կղզու ափին
հասնելով, մենք նստանք նստալը: «Աղ-
բանը ըստ երկուքին լաւ տրամադրու-
թեան չէր» (երես 28), պէտք էր ասել—
լաւ տրամադրութեան մէջ չէր, կամ
տրամադրուած չէր:

Ս. Մեր կարծիքով, որպէս զի ման-
կական ընթերցանութեան համար դար-

ՍԵՐ ԹԱՐԳՄԱՆԻՆԵՐԸ
ԵՒ
ՈՍԿԻ ԲԶԷԶ

Թարգ. Գրիգոր Շահնաւարդեանց *)
(Վ. Ե. Զ.)

Գ. Պատմութիւնը առհասարակ աղ-
պէս է գրուած, որ զլիսաւոր միտքը,
և էութիւնը աւելի վերջին մասումն է
ամփոփուած, ապաւն որ համարեա
կէսից աւելի գիրքը կարգում էք, զեռ
ևս ամեն բան մօթն է մնում և ա-
ռանձին գրաւող պատմութիւն չէ,
պէտք է ասել, մինչև վերջին կտորը,
միայն փոքր ի շատէ գրաւիչ է դա-
նում—35 երեսից մինչև 44-ը: Գետն
զալին է ձանձրացուցիչ դաղաւորութե-
ան բացարարութիւնը անգլիական
ստուերով, և ապա նորից հետաքրքիր
է դառնում 51 երեսից մինչև 57-ը—
վերջի: Բայց մանկական գիրքը պէտք

*) Տես № 116.

ՎԵՐՋԱՐԱՆ

Սուրբ Թաղութի անկեղծանքի աչքե-
լուրները արդէն մի քանի ժամանակ է
ուշադրութիւն էին դարձնում երեք հո-
գեկան հիւանդների վերալ: Նրանցից
մէկը ամբողջ օրեր անց էր կացնում
մի գրուածքի վերալ, որի վերնագիրն
էր «Աղբաւորութիւն և նրա հետեւեալ-
ները»: Յնորած Ջեռոնք աշխատում էր
գտնել մի աղբիւսի տնտեսական քեզի,
որ կարողանար ապահովացնել չքաւոր
դասակարգի դրութիւնը: Նրկորդը—
ամբողջ օրերով քարայածի նման նըս-
տած էր անկողնի վերայ և միայն ժա-
մանակ առ ժամանակ մըթմըթում էր:
«Գնանք, Անիկս, մանալու... գնանք...»
Նրկորդն էլ սովորաբար կամ կար-
գում էր Թովմաս առաքեալի գրուածք-
ները և կամ սկսում էր իւր անկողն
տոկոսներին, պարտաւորակներին հա-
շիւները, բայց անձրեակին օրերը նա
անկարծ թուում էր մահաւակալից և
մի սարսափելի, սիրտ պատառող ձա-
լով աղաղակում էր:

—Գուտաւ... իմ Գուտա

Կորուզել պրինցիպ, շատ ցանցեցում է վարչական շրջաններին: Նարտակում են պնդել, թէ ժողովը կրկին Նարտակ բերդին կընտրէ, ամենափառաւոր ձեռքով ազդ ընտրութեան, ապրինքն, բոլորական դահը ներկայացնելով Աւելքամարտը Ի-ին և նրա ժառանգներին: Խնամակալութիւնը պիտի վերանորոգուի նոր հիւրերով:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Թեղանօթի թագաւորը. — «Նոր-Պարս»-ի ստացած հեռագրերէն արդէն մեր ընթերցողները իմացան որ հեռագրաւոր ծառարանի տէր կրուպը վախճանել է: Ալֆրէդ Կրուպը, որ Գերմանիայում ամենահարուստ անձն էր, վախճանեցաւ Լյստէնի մօտ, իւր բնակավայրում 78 տարեկան հասակում: Այդ մարդը իւր գործը սկսելով ամենափոքրից, հասցրեց աշխարհ, որ կառուց աշխարհի մէջ ամենամեծ գործարանը, մի շարք տնտեսական կառարկայաւորութիւններ արաւ և պատմական անուն ժառանգեց: Նրա ծնունդն օրը, ապրինքն 1810 թիւն, նրա հայրը, Ֆրիդրիխ Կրուպը Էսսենում հիմն էր ձգում պողպատի մի փոքրիկ ծառարանի: Ցանկեց տարի անցնելով, ծերունի Կրուպը վախճանեցաւ և իւր մահուան անկողնում Ալֆրէդին և փոքր որդուն հաղորդեց իւր հնարած մետաղների նոր բաղադրութեան գաղտնիքը, որպէս Քէմֆ մեծութեան և աշողութեան հիմք դարձաւ: Դրա համար, սակայն, շատ տարիներ անհունջ աշխատանք և երկաթի կամը էր պէտք: Մինչև 1848 թիւն երկու եղբայրները ապրում էին միասին, բայց ազդ թիւն նրանք բաժանուեցան: Ալֆրէդը իւր ձեռքն պահեց գործարանը, իսկ փոքր եղբայրը բնակեցաւ Վեննայում, որի շրջակայքում բացեց արծաթեղենների գործարան, որ նոյնպէս մեծ հռչակ ունի: Լյստէնի Կրուպի գործարանը կատարեալ մի ամբողջ քաղաք է, մինչև անգամ կարելի է, մի փոքրիկ թաղաւորութիւն ասել: Բանուորներ թիւն հասնում է մի քանի հազարի, որոնց բարեկեցութեան մասին մեծ հոգ էր տանում թիւնը: Լանդուցեալը շատ հասարակ կենցաղի մարդ էր, նա լուսկեաց էր և վարժուածի մէջ բաւական կոչու, որի պատճառով էլ շատ համակրութիւն էր դարձնում զէպի իւր անձը: Չնայելով իւր անհուն հարստութեան, շատ համեստ կեանք էր վարում նա:

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

«ՆՈՐ - ԴԱՐ»-Ի
ՀԻՒՍԻՍԱՑԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԻՑ

ՊԵՏԵՐՏՈՒՐԳ. 17 Յուլի: Խարկովում երևացող խօրեային դէպքերի մասին տարածուող լրագրական լուրերի պատճառով, բժշկական դեպարտամենտը տեղեկացնում է, որ Խարկովում ոչ մի դէպք չէ եղել խօրեայով հիւանդանալու: «С. П. Вѣд.»-ին հաղորդում է, որ օգոստոսի սկիզբները Հաբեշտան կուղարկուի ռուսական հոգևոր առաքելութիւն, որ բաղկացած կը լինի մի վարդապետից, երեք քահանաներից և հարկաւոր եկեղեցական ծառայողներից:

ԲԱԳՈՒ. Վերջի հրդեհի միջոցին այրուեցաւ մօտաւորապէս միլիոն սյուղ նաւթ. Մարկովի ֆօնտանի հրդեհումը միայն այն ժամանակ դադարեցաւ, երբ ֆօնտանը դադարեց հոսելուց: Կարծւում է, որ ֆօնտանը փչացած չլիտի լինի: ՍՕՖԻԱ. Այստեղ աւելի և աւելի հաստատուում է այն համոզումը, թէ Կորուզել պրինցը շուտով կը գալ Բուլղարիա, չնայելով, որ նրա ընտրութիւնը դեռ չէ հաստատուել պետութիւնների կողմից: Լուրեր են տարածուած, որ նոր իշխանը Սօֆիա եկածուի կը փոխէ մինիստրութիւնը և կարձակէ ազգային ժողովը այն լոյսով, որ դրանով Ռուսիայի համակրանքը ձեռք բերէ և վերջ գնէ ճգնաժամին:

Թմարաղի-հրատարակիչ
ՍՊԱՆԴԱՐ ՍՊԱՆԴԱՐԵԱՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԻ ՈՒՍՈՒՑԻՉ

որ ունի վկայադիր, չանձն է առնում պարսպել հայոց զպրոցներում Եռաբանութիւնը, հայոց պարսպութիւնը, Հայաստանի աշխարհագրութիւնը և ընդհանուր աշխարհագրութիւնը: Պատմանները կարելի է խմանալ «Նոր-Պար»-ի խմբագրատանը: (ազ.) 6—4

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ԵՐԹԵՒԵՆԵՐԻ ԲԺՅԱՊԵՏ ԶՈՒՅԱՐԵԱՆՑԻ

(Երեսնեան հրատարակում Ծիսածաղկի քանիւ):
Ընդունելութիւնը ամեն օր.
Առաւօրեան 9—10 ժամին Ա. Բախտաւով—Կանանց և երեխաների հիւանդութիւնների: 10—12 ժամին Կ. Բախտաւով—Երեքին ջղալին հիւանդութիւնների և էլէքտրական բժշկութիւնն. 12—1 ժամին Գ. Բուշարեանց—Արտաքին, վիրաբուժական, աչքի և վնասերական (ծածուկ) հիւանդութիւնների:
Երէշիւքը 6—8 ժամը, իսկ չորեքշաբթի և շաբթի երեկոյան ժամերին կողորդի և ականջի: հիւանդութիւնների:
Ամենայն օր քննվում են ծծմարների և ծառաների առողջութիւնները և ծաղիկ են կարում:
Վարձ խորհրդի համար առաւօտան 40 կ., իսկ երեկոյան 60 կոպէկ:
Զբաղողները անվարձ:
Հիմնադիր բժշկապետ Գ. ԲՈՒՅԱՐԵԱՆՑ.
X—41

ԱՆԿՐԱՎԱԿԱՆ ԵՐԿԱՐՈՒԴԻ

Գնացքների երթևեկութիւնը «Թիֆլիս» կաշարանում:
Բաժումը գնում է պատ. առաւ. 8 ժ. 49 վ. Բաժումը գնում է 11 երեկ. 10 ժ. 15 վ. Բազու գնում է 11 երեկ. 10 ժ. 46 վ. առաւ. գնում է 11 առաւ. 8 ժ. 6 վ. Թիֆլիսից Մուրադ գնում է ապրանքափեր-մարդակի գնացքը 3 ժ. 21 վ. Սուրբաթը գնում է ապր. մարդ. գնացք առաւ. 8 ժ. 24 վ. Թիֆլիսից խառն գն. առաւ. 9 ժ. 30 վ. Աղստաֆայից 11 երեկոյան 9 ժ. 10 վ.

ՅՈՒՏՈՎ ՁԵՆԱՄՈՒԽ ԿԸ ԼԻՆԻՆԵ
ԱՐՅԱԿ ՍԵՂԱՐԵԱՆԻ (ՍՐԻՆԳԻ)
Մանկական հաստատման հրատարակութեան, Հաստատմանը՝ արձակ և ոտանաւոր՝ ամիսական կը լինին ՉՈՐՍ ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐԻ մէջ և իւրաբանչիւր գրքով կը կրէ:
„ԵՐԱԽԱՅՐԻՔ“
Ընդհանուր վերնագիրը: „ԵՐԱՄԱՅՐԻՔ“-ի իւրաբանչիւր գրքովը բաղկացած կը լինի 50 հրեանց և կ'ունենայ
ՀԻՆԳ ԳԵՂԵՑԻԿ ՊԱՏԿԵՐ
Պատկերները պատրաստուած կը լինին արտասանմանում՝ «ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ»-ի Տէր-Տեօրէն Նշան էֆ. Պէրպէրեանի ջանքով:
„ԵՐԱՄԱՅՐԻՔ“-ի չորս գրքովների գինն է հաստատարների համար 1 րուբլի 50 կոպէկ, իսկ աշակերտների և աշակերտահիւնների համար 1 րուբլի, որ կարող են 50 կոպէկ սկզբում, 50 կոպէկ էլ ընտով վճարել: Գրքովները հետզհետէ լցւոյ կը տեսնեն և լցւոյ տեսնելուց չետոյ իւրաբանչիւր գրքովի գինն 50 կոպէկ կը լինի:
ԱՊԱՌԻԿ ԲԱՃԱՆՈՐԳԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՁԵ ԸՆԳՈՒՆՎՈՒՄ
Մեղ հետ բանակցել ցանկացողները պէտք է ուղղակի դիմեն՝ „ԵՐԱՄԱՅՐԻՔ“-ի հեղինակ Արշակ Մեհրաբեանին աւա հասցեով. Тифлисъ, Аршахъ Меграбянъ, 3-я Нагорная улица, д. Асламашова № 64.
Հրատարակիչ—ԿԱՄՍԱՐ Ա. Մ. ՍԱՐԳՍԵԱՆ
10—10

ՅՈՒԼԻՍԻ ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆԻ
„ՍՈՒՍԿ“
ԼԵԱԿԱՏԱՐ ԵՐԳԱՐԱՆԻ
ՀԻՆԳԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՐԸ
Բաժանորդ գրողները պէտք է լստեն իրենց ցանկութիւնը մինչև յուլի 25-ը: Բաժանորդների անունները տպվում են Սոխակի վերջում: Իւրաբանչիւր օրինակի բաժանորդագրին է ֆ ըս-է: Հասցես. Священнику Григорию Григоряицъ, въ Баку.
6—6

BATEAUX A VAPEUR FRANCAIS N. PAQUET ET Cie
ՅՐԱՆՍԻՍԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳՆԱՅՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ն. ՊԱԿԵՆԻ ԸՆԿ.
Ուղիղ և կանոնաւոր երթևեկութիւն Մարսէլի և Բաթումի մէջ:
Չորեքշաբթի, յուլիսի 22-ին, «ԱՆԱՏՈԼԻԱ» (Anatolie) շոգենաւը, նաւապետ «ԲՕՇԷԼ» (Boschel) գլուխ կը գալ Բաթումից դէպի Տրապիզոն, Օրդու, Սամսոն, Կ. Պոլիս և Մարսէլ:
Տեղեկութիւնների համար դիմել ընկերութեան գործակալութեան Բաթումում՝ պ. ԳԱՐԱՆԻՍԻՆԻ, Թիֆլիսում՝ պ. ՐԷՆՈՒՆ, նախկին գաւերչա Արծրունիների № 103.
4—4

ԻՍԿԱԿԱՆ ԿԱՐԵՄԵՔԵՆԱՆԵՐ
„ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԶԻՆԳԵՐԻ“ ՆԻԻ-ԵՕՐԿՈՒՄ
ԱՐԺԱՆԱՅԱԾ
ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵՋ ԿԱՐԵՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԲՈՂՈՐ ՑՈՒՑԱԶԱՆԳԵՆՆԵՐՈՒՄ
ԱՍԵՆԱԲԱՐՁՐ ՊԱՐԳԵՒՆԵՐԻ
Կարևոր ընկերներ տան տիկինների և աղնիւ օգնականներ բալոր արհեստաւորների համար
ԳՏՆՎՈՒՄ ԵՆ ՄԻՄԻԱՅՆ
Թիֆլիսում. Զինգերի ընկերութեան կեդրոնական պահեստում, Գոլովինսկի պրոսպեկտի վերայ, Միլիմանովի տան և նրա բաժանմունքների մէջ:
Բազում. Միքայէլեան փողոցում, Միքայէլեանի տ. Բաթումում. Պոլեցիական փողոցում, Թէրզի օղլու տ. Բուլժարիսում. Բուլժարի դէմ, Չերեկովի տ.
Ի հրանց ճանապարհորդող գործաւորների յօք
Միջին Եւ, ՀԻՒՍԻՍԱՑԻՆ ԵՐՈՊԱՑԻ ՀԱՄԱՐ ԶԻՆԳԵՐԻ ԵՐ ԸՆԿ. ԳԻՍԱՐՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼԻ ՄՕՏ
Գ. ՆԵՅԴԻԼԻՆԳԵՐ
ՁԻՆԳԵՐԻ ԳՐԵՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԻՍԿԱԿԱՆ ԱՐՏՈՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԵՏԵՒԱԼՆ ԵՆ
1) Մեքենաներն ունին ընդարձակ գործարան և համաշխարհային հուշակ: 2) Գները ամենափառաւորներն են և միայն Զինգերի ընկերութեան մէջ: 3) Ամեն տարի ծախվում է մօտ 700,000 հատ: 4) Մեքենայի լատիւթեանը չէ կարողացել նմանեցնել ոչ մի կարեւորեցնալի գործարան: 5) Թէ մեքենաները և թէ նրանց օգնական գործիքները միշտ լաւանում և կատարելագործվում են: 6) Կարելի է ընտրել ամենամեծ քանակութեամբ և ամեն անասկ ընտանեկան, արհեստաւորների համար մեքենաներ նաւ մասնագիտական մեքենաներ զինուորական հազուատներ կարելու համար: 7) Այս հուշակուած մեքենաները ամեն մարդ հեշտութեամբ կարող է ձեռք բերել: Գնողները կարող են, եթէ կամենում են զրամը հեղահետէ վճարել սակաւ քանակութեամբ, այն է շաբաթով, կամ ամսով և կամ ժամանակով միջոց ստանալ գրաւականով գրամը վճարելու համար: 8) Մեքենայի վերայ կատարելապէս և հիմնաւոր սովորելը ձրի է հմուտ կարգաւորակիների համար:
Յ. Գ. Զինգերի և ընկ. բոլոր պահեստներում գտնվում են մեքենաների պատկանելի գործիքները, ինչպէս են ասեղներ, թել, մետաքս և այլ, մեքենային պատկանելի իրեղեններ ամենաշափաւոր գներով:
60—20

